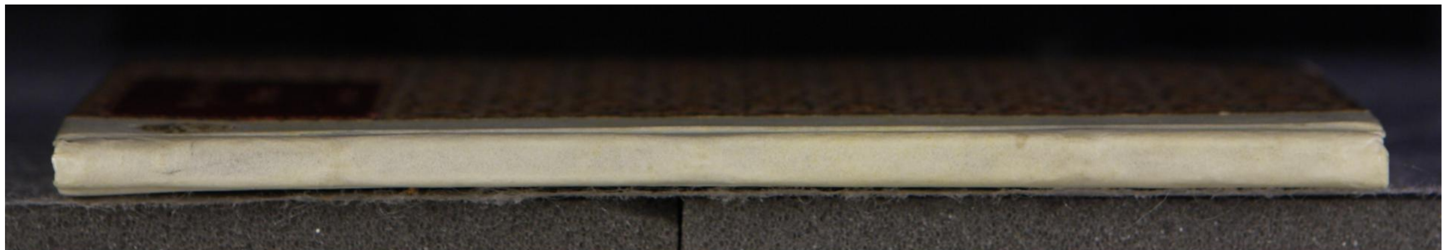
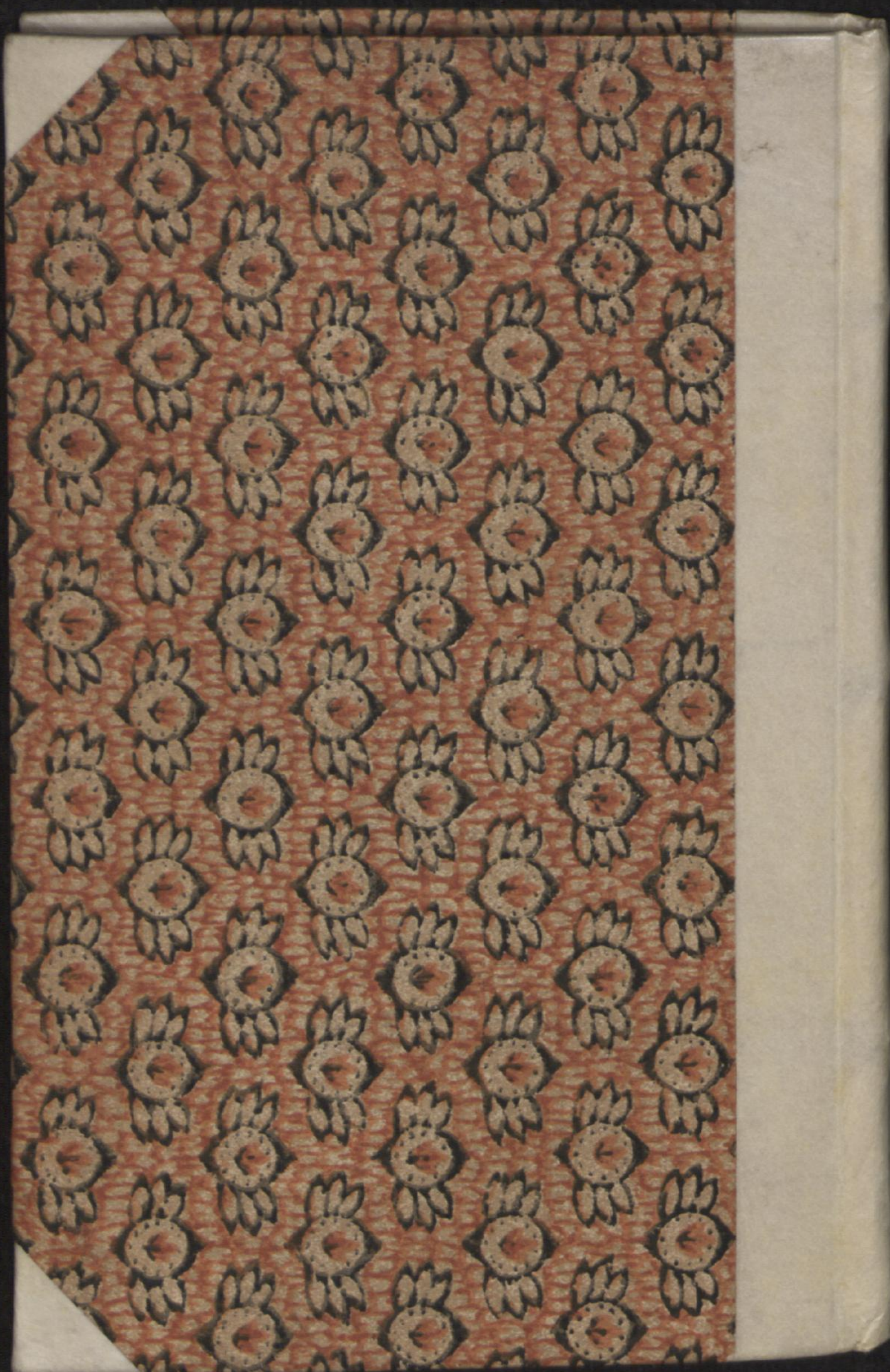

Kong Laurins Historie.

Lybeck 1588

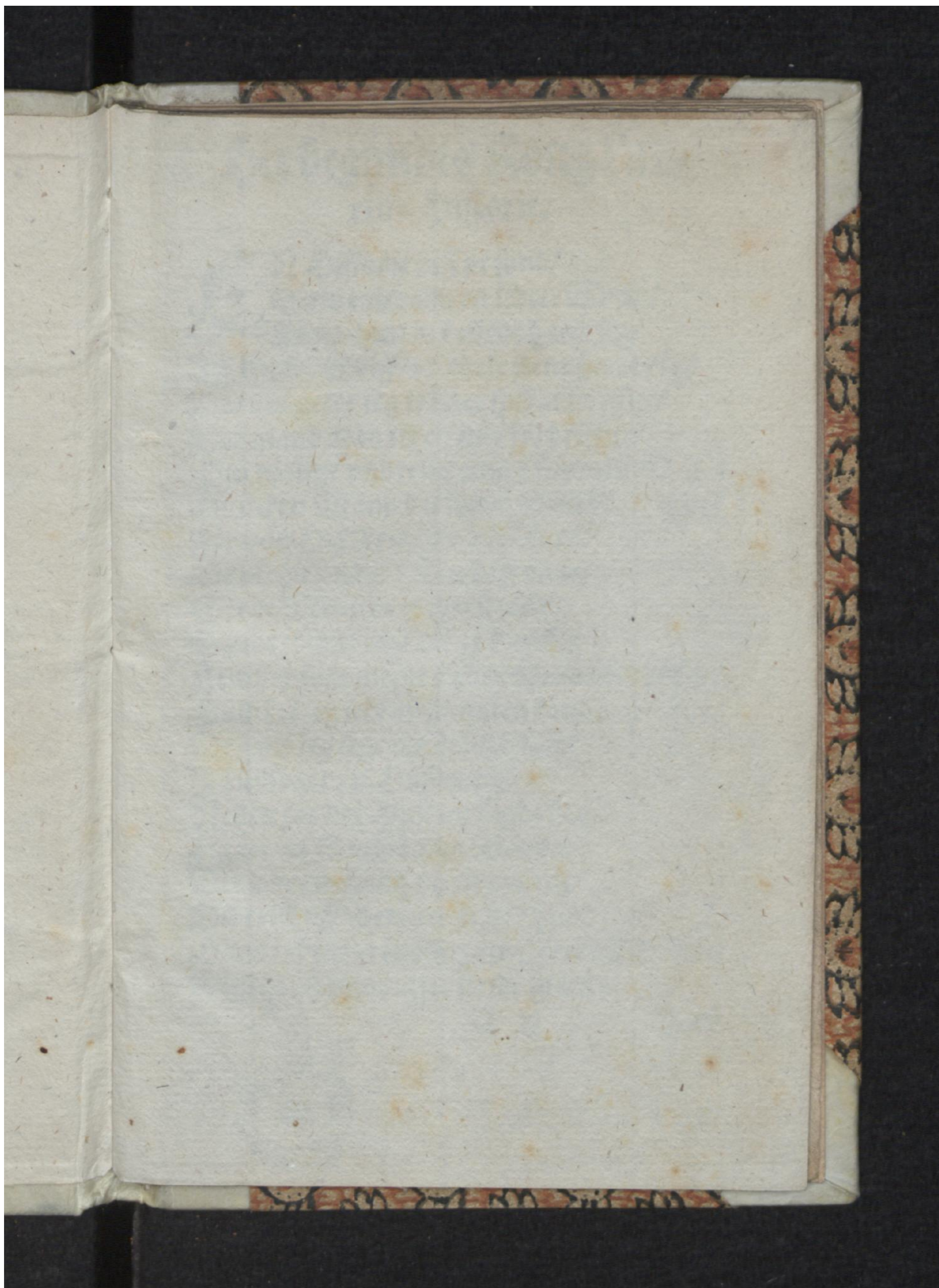

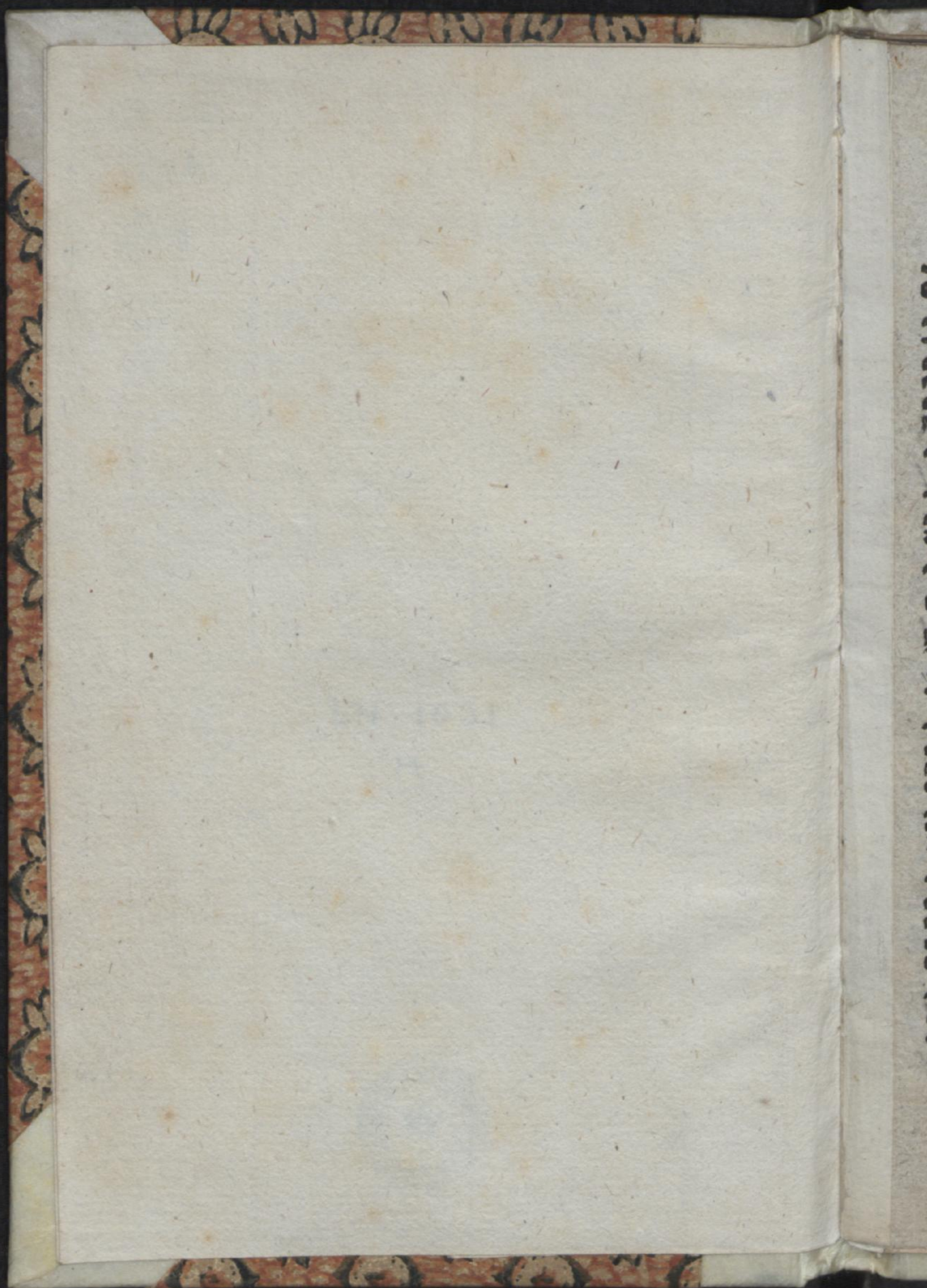

BIBLIOTHECA REGIA
HAFNIENSIS

Her begyndis Kong Lau- rins Historie.

EN Historie viss oc sand/
Som taler om en liden Mand/
Kong Laurin kallede hand sig/
Aff Guld/ Sølff/ oc ædele stene saare rig/
Der om acter ieg it lidet spil at scriffue/
Der mand maa tiden met fordriffue/
Om mange vnderlig ting i fordom tid ske-
Huilcken Mand det lyster at vide/ (de/
Før vor HErris Fødzels Aar/
Oc megit vnder i Verden vaar/
Store Mend oc megit stercke/
Baade iblant lege ocsaa klercke/
Kemper som megit vnder monne bedriffue/
Huilcket ieg icke altsammen kand bescriffue/
Dog vil ieg sige om it lidet spil/
J Lumbardi it Huss er til/
Neden for det Huss ieg sagde fra/
Ligger en Stad/ kallis Varna/
Det otte en Kong mectig oc rig/
Diderick aff Bernen/ kaller hand sig/
Hand lader sig scriffue en Herre aff Berne/
Thij hand vilde offte stride gierne/

Hand haffde ocsaa kemper dære/
Som vilde stride om Jomfruer ære/
For ingen Mand bar de fare/
Det volte/ de ey liffuit vilde spare/
Iblant dennem vaar/ en Ridder køn/
Hand kallis Viderick Verlands Søn/
Hand vilde ocsaa gierne stride/
For ingen bar hand quide/
En anden Kempe vaar ocsaa dære/
Kong Didericks Faderbroder monne hand (være/
Hand stride offte oc vand stor ære/
Thij vilde hand gierne sit Vaaben bære/
Hand vaar en Mand baade viss oc klaag/
De andre alt effter hans Lærdom tog/
Hād vaar Konning Didericks høyste raad/
Fordi hand vaar en Kempe god/
De skulde met hannem alle sammen raade/
Om Landsens fromme/ skade oc baade/
Huad som de skulle ssa oppaa/
Om det skulde dennem til fromme gaa/
Flere Kemper vaare oc dære/
Som vilde stride for Jomfruernis ære/
De stride gierne all aff deris effne/
Jeg kand dennem icke alle neffne.
En dag Kong Diderick saad offuer sit bord/
Hans

Hans Kemper talede store ord/
Selff vaar hand ærefuld/
Hans Hielm vaar aff det røde Guld/
Oc til met omkring sæt met dyrebare stene/
Som vaare klare oc megit rene/
Det førde den Herre met megen ære/
For hand monne deris Konge være.
❧ Da sagde Viderick Valland/
J Verden veed ieg ingen Mand/
Den vor Kongis lige kand være/
Oc saa stor Mandom kand giøre met ære/
Som hand tit oc offte haffuer giort/
Oc vide omkring Landene ere sport/
Thij bør oss hannem vor Konning at kalle/
Oc hannem loffue oc prijse for alle.
❧ Da suarede Mester Hillebrand/
Offte vaar hans tale sand/
Herre ieg veed paa en sted it Bierig/
Oc der vdi boer en liden Duerig/
Hand er ey vden tre spande lang/
Hand er vel Høffuiskt vdi sin gang/
Hand er en Herre meget rig/
Kong Laurin kaller hand sig/
Hand haffuer Borge oc mange Lande/
Som føre hannem Aarlige skat til hande/

De kalle hannem deris Herre met ære/
Ridder oc Suenne/ som der monne være/
Hand haffuer met mange Helde kiff/
Hand giør dem skade baa Gods oc Lijff/
De ere ilde met hannem belat/
Hand tuinger dem/ at giffue sig skat/
Oc affuinder dennem deris egit Land/
Herre ieg siger eder det forsand/
Hannem sigis end mere ære fra/
Som ieg vil lade eder forstaa/
Hand haffuer oc en Vrtegaar/
Vinter oc Sommer hand met Rosen staar/
Som ere fauffre oc megit skønne/
Huem som lyster/ hand maa det rønne/
Den Vrtegaard met all sin fruct/
Er icke anderledis indeluct/
End met en liden Silcke traa/
Forgylte Porte henger der oppaa/
Er giorde aff dyrebare Stene oc Guld/
Oc besæt met mange vnder fuld/
Huilcken Mand saa dristig monne vere/
Oc tør det voffue at komme dere/
Den Silcke traa neder at bryde/
Jeg troer hand skal det selff fortryde/
Hand maa alt sette hannem vist pandt/
Ven

Venstre Fod oc høyre Haand/
Det vil hand hannem ey fordrage/
Huilcken Mand det tør vage.
Til den Rosengaard at komme/
Det bliffuer hannem til skade oc liden from(me/
Oc henter der stor hiertens quale/
Herre i maa vel tro min tale.
* Disse ord talede Hillebrand/
Som offte vil sige sand/
Da suaret Kong Diderick/
Som offte holt sig tuctelig/
Baade i gierning ocsaa i suar/
Hand sette fra sig sit Guld kar/
Som hand met Vijn haffde paa sin haand/
Oc suarede Mester Hillebrand.
* Den tale du frem for mig førde/
Jeg dennem aldrig føre hørde/
Haffde dine ord verit sande/
Du haffde vel ladit mig dem før forstande/
Thi vil ieg ey nu tro dine ord/
Sagde den Herre offuer sit Bord.
* Hillebrand bleff i huen vred/
Sine Tender hand tilsammen bed/
Herre i tale mig alt fornær/
Oc sige/ mine ord ey sanden er/

Haffde

Haffde de giort min ieffnlige/
Jeg skulde hannem aldrig en fod fra vige/
Jeg skulde sandelig suare der til/
Oc driffue met hannem it vedderspil/
Jeg atter ey for eder at liuffue/
Det pleier at giøre/ Skalcke oc Tiuffue/
Som intet Sandhed pleier at iette/
Jeg vil nu Borgen for mig sette/
Oc for mine ord/ som ieg fremførde/
Som i nu allesammen hørde/
Kand ieg ey min tale beuise/
Da giører mig huercken ro eller lise/
Men lader da strax dræbe mig/
Saa suarede Hillebrand for sig.
⁂ Konning Diderick suarede der til snar-
Hillebrand det siger ieg dig/ (lig/
At ieg skal bryde de Rosen røde/
Skulle ieg der offuer bliffue døde/
Oc synder bryde den Silcke traa/
Oc siden gaa alt huor det maa.
⁂ Da suarede Viderick Verlandsøn/
Som vaar en Ridder megit køn/
Herre ieg skal følge met/
Skulde ieg end der om bliffue død.
⁂ Hillebrand suarit atter saa/

Den

Den Rosengaard/ Jeg sagde fra/
Did vil ieg eder vel føre/
Forsøger/ huad i der kund giøre/
Er i saa fromme som i lade/
At komme did foruden skade/
Da vil ieg bliffue en løgner here/
Oc aldrig mere Vaaben bære met ære.
❧ Viderick suarde strax i sted/
Wi ville ret ingen haffue met/
Vden i oc ieg wi ene tho/
Sandelig det saa vere maa/
Strax ville wi nu det friste/
Den Duerige Kong strax at gieste/
Om det er sand som Hillebrand sagde/
Snarlig de deris Harnisk paa lagde/
Oc forgylte Sadel paa deris Heste/
Jeg tro de vaare alt met de beste/
Fra det Huss/ oc til det Bierig/
Som vdi bode den liden Duerig/
Den vey vaar vel siu Mile lang/
En liden sti oc megit trang/
De stide deris Heste de Helde rige/
De mente at ingen kunde vere deris lige/
De rede at Skoffuen oc grønen lund/
At ingen mand dennem følge kund/

 De

Oc funde den vey gantske vel/
Som Hillebrand viste dem met skel/
De vaare Hoffmodige i deris sinde/
Oc actede dennem stor seier at vinde/
Haffde de vist huad dennem stod faare/
De haffde ey sigit helten saa saare/
Der de nu saa nær kommen vaare/
At de maatte der see obenbare/
Den Rosengaard/ som dennem vaar sagt/
Oc den Silcke traa som der vaar omlagt/
Da vaar det Silcke i alle maade/
Ligeruis som Hillebrand dennem sagde/
Oc megit kaasteligere vaar det giort/
End de haffde hørt aff Hillebrands ord/
Met mange dyrbar/ oc vnderlige ting/
Vaar skickit de Roser trint omkring/
Met dyrbar stene/ oc geffueste Guld/
Met kaastelig ting mange fold/
Alt det de haffde i Verden leet/
Da haffde de aldrig saadant seet/
Oc forundrede sig de Helde storlig/
At nogen i Verden kunde vere saa rig.
* Viderick talede met megen quale/
Til sin Herre saadan tale/
Oc tuilede i sit Hierte fast/

At

At det skulde bliffue dennem til last/
Om de giorde den Rosengaard skade/
At de skulde der aff lidet baade/
Oc sagde til sin Herre saa/
Her maa wi see den Silcke traa/
Der de gyldene Porte henger paa/
Huo som lyster/ hand maa det naa/
Jeg frycter det bliffuer oss til quide/
Om wi den Duerig nu bie/
Jeg acter paa it andet kast/
Giør wi den Duerig nogen last.
✱ Konning Diderick suarede met megen
Du maatte saa gierne hiemme være/ (ære/
End effter nogen prijss at ride/
Efftersi du bær hiertens quide/
Jeg skal bryde de Rosen rød/
Skulde ieg end der offuer bliffue død/
Oc synder hugge den Silcke traa/
Siden snarlig i Haffuen gaa/
Hand met det samme i Haffuen rende/
Roser oc Lillier bleffue der aff skende/
De bunde deris Heste ved Lillier rod/
Oc trodde de Roser vnder deris Foed/
Saa lagde de dennem ned at huile/
Fra Biergit tre smaa Mile/

Som Kong Laurin vaar selff inde/
Oc hans Drotning met sine Quinde/
Met Roser oc Lillier de strødde deris heste/
Oc actet at ingen torde dem geste/
Som der paa skulle laste eller kiære/
De mente at de haffde vundit stor ære/
Omsiger bleff Viderick til vare/
It blanckt skin i Skoffuen fare/
Oc tenckte da ved sig alene/
At det vaar Guds Engle den rene/
Hand lagde sind der paa viss/
Jeg seer Guds Engel aff Paradis/
Som er Guds Engel den klare/
For hannem tør wi intet fare.
* Da suarede Konning Diderick aff Berne/
Guds Engel seer ieg gantske gerne/
De viste ey andet/ end saa monne være/
For hannem fulde saa megen ære/
Met mange ædel oc dyrbare stene/
Vaare alt lagde vdi Guld hint rene/
Den Adelmand Kong Diderick/
Saa/ at skinen aff Duergen gick/
Da bad hand Viderick dere/
Giorde din Hest/ det vil alt vere/
Hillebrands ord ville gaa forsande/

Duerigen kommer oss nu paa hande/
Om denne Platz hører hannem til/
Da maa hand giøre det met skel/
Oc giøre oss baade last oc skade/
Jeg troer hand vil det icke lade.
❧ Viderick vilde det icke høre/
Huad kand den liden Duerig oss giøre/
Om hand vilde end oss fuld ilde/
Hans dyrebar stene vil ieg snart spilde.
❧ Konning Diderick suarede atter saa/
Viderick ver der viss oppaa/
Jeg seer det paa hans fauffre side/
Wi faa snart andet at vide/
Hand kommer oc vrager oss til had/
Jeg troer her vil alt vorde it bad.
❧ Viderick suarede hennem igen/
Til hans ord/ oc vaar ey seen/
Huad skytter ieg hans rige fore/
Eller hans kaastelige forgylte spore/
Jeg troer alt paa mit gode Suerd/
Som offte bider i Herre ferd.
❧ Duerigen kom dennem da saa nær/
At de maatte giørligen see hannem der/
Da haffde hand en liden Hest/
Vaar strød som hand kunde best/

Hand vaar ey større end en Raa/
Hand kunde vel vnder sin Sadel gaa/
For vaar hand skabter som en Foss/
Oc bag som it Diur mand kaller Loss/
Hans belte vaar aff Guld det klare/
Mand maatte det see obenbare/
En valske Mile langt/
Saa vaar det met dyrbar Stene blanckt/
Tho sko vnder Hesten laa/
Aff det rødiste Guld som vere maa/
Sadelen vaar aff Fiels been/
Forgylt oc sæt met dyrbar Steen/
Giorden oc steleren/ aff Silcke hin skære/
Bøylen aff det ædeligste Guld monne være/
Nu førde den Herre vdi sin haand/
It glaffuen belagt met Guld baand/
Det vaar ey vden tre spande lang/
Hand giorde dennem der met stor forfang/
De som hannem vilde wskel giøre/
Der foer hand met som i faa høre/
Den Herre haffde i sin ferd/
Oc ved sin side fuld gaat it Suerd/
Det vaar ey vden to spande lang/
Baade blad oc saa haandfang/
Skulde ieg sige eder det forsand/

Det

Det er icke bedre i dette Land/
Hans Harnisk det skinde som en lue/
Saa giorde oc hans Sadelbue/
Hans Harnisk vaar herdit i Drage blod/
Derfor giorde hand mangen imod/
For intet Suerd kunde der paa bide/
Sin Hest kunde hand oc fulduel ride/
Hand lod sig ocsaa vel tycke/
At den skulde nyde fuld god en lycke/
Som hannem torde sidde met sit glaffuen
At hand der aff ey bliffuer mød/ (it stød/
Stack hand hannem ey aff met alle/
Hand vilde sig aldrig Konning kalle/
Den styrcke haffde hand i sit belte/
Det hand monne Kemper fra Hesten velte/
Tolff Mands styrcke vaar i beltet inde/
Den Herre kunde ingen offueruinde/
Men hand det belte om sit Lijff haffde/
Som ieg tilforn aff sagde/
Hans Hielm vaar haard som steen/
Oc besæt met Guld det rene/
Ingen mands Suerd kunde vere saa god/
Vden det vaar herdet vdi Drage blod/
Der den Hielm kunde skaden giøre/
Ehuad Kempe det monne føre/

Det

Der stode forgylte Fugle oppaa/
Baade store ocsaa smaa/
Giort met stor kaanst oc ære/
Som de monne leffuendis være/
Huo haffuer nogen tid hørt sige fra/
En Herre mere Rigdom eye maa/
End denne Duerig met sig førde/
Som i vdi Bogen føre hørde/
Jeffnlig red den Herre ene/
For hand frycter/ingen at giøre sig mene.
* Jeg vil nu lade det saa staa/
En anden rey begyndis da/
Den Herre kom da rendendis dære/
Til den Rosengaard met ære/
De hørde hannem til met rette/
Hand frycter dennem alle ey ved en vette/
Hand talede til dennem haardelig/
J kraden skieffle/nu siger det mig/
Huo som eder gaff dette raad/
At i haffue mig saa saare forsmaat/
Oc giort mig saadan skade oc vanære/
J skulle fast heller hiemme være/
End at i nu til mig ride/
Det skal eder vorde selff til quide/
J haffue brødt mine Rosen røde/

Det

Det bliffuer eder selff til sorge oc møde/
Jeg haffuer dennem hegned mange dage/
Oc aldrig noget Menniske torde det vage/
Hid at ride eller haffue i act/
At sette sig op imod min mact/
Før end nu i monne det giøre/
Thij skal mand det nu om Landene spøre/
At ieg skal haffned met min haand/
Før end i skulle komme aff dette Land/
J haffue oc strød eders Heste saa/
Met Roser oc Lillier store oc smaa/
Huilckit i skulle dyrt nock kiøbe/
J tør ey tro/at i skulle vndløbe/
J skulle mig snarlig sette pandt/
Høyre Fod oc Venstre haand.
❧ Der Kong Diderick dette hørde/
At hand sin tale saa fremførde/
Tuctelige monne hand hannem suare/
Oc sagde saa obenbare/
Hør du liden Mand/
Est du Herre i dette Land/
Da vend fra oss nu din vrede/
Det skal aldelis vere til rede/
Guld/Sølff/oc rige gaffue/
Alt det beste som wi monne hoffue/

Wi ville dig giøre skade bod/
For det wi haffue brud dig imod/
Oc giør det for din Kongelige ære/
Vnd oss met ro oc frid at vere/
Kong Diderick bød saa til met skel/
Thij hand fornam det fuld vel/
At hand ey vilde Guld aff dennem kiøbe/
Dog vilde de ey fra hannem løbe.
* Da suarede Laurin den lille Mand/
Den Rijgdom du haffuer i alt dit Land/
Det acter ieg ey ved it haar/
Meer om ieg det mister eller faar/
Jeg vil forgylde alt dit Land/
Oc selff beholde det beste pandt/
Vaare alle dine Land/ baade Borrig oc
Oc alting huad du haffuer got/ (Slot/
Oc der til met baade stocke oc stene/
Altsammen Guld hint rene/
Du kunde mig ey giøre skade bod/
For det du haffuer brøt mig imod.
* Der Viderick denne tale forstod/
At hand vilde ey haffue skade bod/
Ey Sølff ey Guld oc huad de haffde/
Da vredis hand/ oc ey lenger taude/
Herre reddis ey for den lille Duerig/
Som

Som kommen er aff dette Bierig/
Vel maa i for hannem vige/
Dog vil ieg vere hans lige/
Vaare de end hundrede flere/
Jeg frycter dennem icke mere/
End saa mange Muss oc Katte/
Eller andre slig smaa arme vatte.
❧ Querigen suarede aff megen vrede/
Jeg veed vel Viderick du est til rede/
Jmod alle mand at stride/
Du meen at ieg tør dig icke bie/
Store hoffmodige ord monne du fremføre/
Som du pleier offte at giøre/
Est du den Mand du lader dig være/
Oc du vilt bære dit Vaaben met ære/
Da skalt du mig ret nu bestaa/
Oc forsøge huort det dig kand gaa.
❧ Da spranck Viderick Verlandsøn/
Som vaar en Kempe megit køn/
Karskelig monne hand sig vende/
Ehuort hans Herre vilde hannem sende/
Hand gick til sit Glaffuen i samme tid/
Hand vaar i hu icke saare blid/
Paa sin Hest hand da opsprang/
Hans Hielm oc Harnisk der ved sang/

Vden stie leyer giorde hand det/
Det vaar Laurin storlige met/
Snarlig i den samme stund/
Baade de deris Hielm opbund/
Oc rende tilhobe i det samme/
Viderick kunde Duerigen icke ramme/
Duerigen stack i Videricks skiold/
Hand størte aff Hesten paa den mold/
Snarlig Laurin aff Hesten treen/
Hand actede at giøre Viderick meen/
Hand vilde strax haffue det pandt/
Venstre Fod oc høyre haand/
J det samme drog Laurin sit Suerd/
Konning Diderick kom da met en ferd/
Hand giorde det vdaff stor nød/
Sit Suert hand der imellem skød/
Du lille Mand du lad din vrede/
Viderick min Suend skal vere tilrede/
Dig en Borgen at sette here/
Om du vilt fange hannem met ære/
Hand min Suend oc fulde mig hid/
Giør du hannem den angist eller quid/
Du hugger aff hannem haand eller Fod/
Det skal vere mig saare imod/
Oc vaar det mig fuld stor en skam/

Huor

Huor ieg foer at Veyen fram.
* Viderick sette da Borgen for sig/
Ædel Konning Laurin benaade mig/ (en/
Han band paa hannem baade hender oc be=
Oc hengede hannem paa en Linde green/
Hand sagde til Konning Diderick aff vrede/
Jeg kand forstaa du est til rede/
Strax paa stand imod mig at stride/
Dig selff til sorrig/angist oc quide/
Eder burde at biude mig anden bod/
End at giøre en saadan stor Hoffmod/
For den skade i haffue giort mig/
Diderick det siger ieg aluerligen dig/
Jeg haffuer offte hørt aff de Berne/
At de vilde stride gerne/
Saa megit haffuer ieg fornummit i sinde/
At du skalt huercken priss eller seyer vinde/
Du skalt nu sette mig det pandt/
Venstre Fod oc høyre Haand.
* Da bleff Diderick vred i sinde/
Du lille Mand vilt du mig binde/
Du skalt før see dig tøsser til bage/
Oc end da skal dit Halss been knage/
Før end du skalt binde mig/
Tro det vist/huad ieg siger dig/

Konninck Dderick vaar da vred i hue/
Hand greb strax om sin Sadel bue/
Hand greb sit glaffuen strax i hende/
Snarlig hand sig til Hesten vende/
Oc sette sig mandelig der paa/
Oc den lille Duerig at geste saa/
Det vaar Laurin intet imod/
Huad heller hand vilde/ til Hest eller fod/
Laurin oc da paa Hesten sprang/
At de dyrebare Stene i Hielmen klang/
Met andre rige Kongelig fore/
Oc der til hans forgylte Spore/
Saa de isamme stunde deris Hielm opbād/
Oc scriffue en Kress oppaa den sand/
Da kom Mester Hillebrand/
Met flere aff Kong Didericks Mend/
Ellers haffde Duergen hannem snarligen (skend/
Haffde Hillebrand icke kom̄et dere/
Som hans rette lycke monne vere/ (de/
Han haffde giort ham baade sorrig oc van-
At det haffde bleffuit spurt offuer alle lande.
¶ Hillebrand robte oc sagde saa/
Herre ieg siger eder paa min Tro/
Ville i icke nu lyde min lære/
Da taber i baade Lijff oc ære/

Skal

Skal det være eders Liiff uden skade/
Da kand ieg eder ey andit raade/
Om det skal eder til ære gaa/
Da skulle i hannem til fod bestaa/
Koste det end all Verdsens vold/
Hand stinger eder aff / met skafft oc skiold/
Kiende i den Duerig met lige/
J skulle ey halt saa saare sige/
Som mig tyckis Herre i nu giøre/
Det er eder raad/om i mig høre/
Kong Diderick steg aff Hesten neir/
Hans Harnisk det skinde imod det veir/
Det monne vel kaastelig være/
Som en Herre maatte føre met ære/
Det vaar Laurin icke imod/
At hand vilde slaff met hannem til fod/
Hand tog det vel til tacke met ære/
Huilckelunde det skulde være/
Kong Laurin / den lille Mand/
Hand støtte Didericks glaffuē vdaff haand/
Det Skiolden ned paa Jorden laa/
Hand haffde nær styrt der selff oppaa/
Kong Diderick vende sig saa brat/
Jeg troer Hillebrand/du sagde mig sant/
Oc sagde end ocsaa mere/

Faar

Faar ieg slige kindheste flere/
Det vorder mig til angist oc nøde/
Jeg troer ieg skal eder møde/
De vaare baade staaendis til fod/
Hand slo til Laurin met en Suerd klod/
Snart Laurin monne springe til bage/
Kong Diderick kunde hannem icke rage/
Hand slo paa en steen it hul der vdi/
En rum alne dyb oc der til vie/
Den liden Duerig der at lo/
At hand kunde Diderick skuffe saa/
Diderick slo til Laurin igen/
Oc hitte ret paa den dyrbar steen/
Som øffuerst i hans Hielm sat/
Jeg venter hand lo der intet at/
At Hoffuedit baade beffrede oc skal/
Hand fick til Jorden saa ont it fal/
Oc laa der saa lenge i duale/
Før end hand kunde nogit tale/
Oc actede sig aldrig op at staa/
Konningen stod oc tenckte der paa/
Jeg venter at hand er død/
Hand giør mig aldrig mere nød/
J det samme sprang hand op/
Det giorde Laurin den tille krop/

Hand

Hand da ey vilde lenger bie/
Men snarlig taag hand til sin sie/
Oc sette sin Duerig Hatt oppaa/
At Diderick hannem icke saa/
J det samme hand til lagde/
Met den lille Suerd hand haffde/
Da fick Konningen i side oc laar/
Mange wtallige dybe saar.
* Da robte Konning Diderick aff Berne/
Den Duerig slo ieg alt saa gerne/
Hand er alt for mine øyne forsuunden/
Det haffuer ieg paa min krop befunden.
* Viderick talede i lunden da/
Til sin Herre oc sagde saa/
Jeg haffde aldrig i mine dage/
Troed det/ at it lidet Barn torde det vage/
At stride imod saadan Konning rige/
Oc vilde intet for hannem vige.
* Kong Diderick suarede snart igen/
Til hans ord / oc vaar ey seen/
Du kaller hannem it Barn at være/
Hand haffuer dig fangit met heder oc ære/
Oc haffuer dig bundet baade haand oc fod/
Du henger i Lunden/ dig saare imod/
Jeg troer du kant dig icke røre/

For hand vilde Naade met dig giøre/
Konningen vaar i hiertet wmild/
Hand vaar hed som en liun ild/
Som Kemper de bleffue obenbare/
Altid naar de vaar megit saare.
☙ Hillebrand robte aff sorrigfuld sinde/
Herre/ieg kand det aldrig foruinde/
Bliffue i aff Duerigen slagen here/
Jeg kand det aldrig fuldelig kære/
Lader eder ey tiden for lange/
Om i skulle nogen husualelse fange/
Jeg veed i hannem ey see eller høre/
J kunde hannem derfor intet giøre/
Skulle i met den Duerig til ord/
Saa hugger som greffit røris paa Jord/
Der skulde i effter hannem fare/
Tager eder dog vel til vare/
At hand ey giør eder nogen skade/
J tør ey vente aff hannem bade/
Kunde i Herre den lycke faa/
At i Duerigen kunde hitte paa/
Lader eder ey det fortryde/
Fuld snarligen i hans Belte bryde/
Der met offueruinder i den lille Mand/
Som eder haffuer kommet den skade i haand/
Kong

Kong Diderick taag sig vel vare/
For hand bar for Duerigen fare/
Baade i side ocsaa i laar/
Vaar den Herre ilde saar/
Hand lete der som gressit rand/
Oc fant omsier den liden Mand/
Som hannem haffde giort den quide/
Saa mend du skalt mig nu bie/
Hand greb hannem om halss oc strube/
Oc monne hannem til Jorden stube/
Hand slo hannem baade Tand oc Tunge/
At hannem skalff baade Leffuer oc Lunge/
Snartig monne hand hans Belte bryde/
Hillebrand lod sig icke fortryde/
Oc taag Beltet i samme stund/
Det skal ingen faa for Tusind pund/
Det skal ingen aff mig faa/
Før vil ieg met hannem i Kampen gaa/
Haffde Hillebrand ey kommet dære/ (ære/
Aldri haffde Konning Diderick vundet dem
At hand haffde Duerigen offueruundit/
Diderick hand haffde oc vel andit befundit/
Før end de haffde kommit aff det Land/
Der haffde de mist baade Lijff oc Aand/
Før de brøde hannem imod/

Hand haffde huggit dem ned for sin fod/
Det haffde verit dennem en stor vanære/
De maatte megit heller hiemme være.
❧ Kong Diderick vaar i huen mod/
Hand trodde den Duerig vnder sin Fod/
Oc vilde hannem strax slaa ihiel/
Som hand kunde giort met fuld gaat skel/
Du giorde mig baade sorrig oc quide/
Thi skalt du aldrig mere stride/
I denne Verden met nogen Gest/
Enten til fod eller til Hest/
Du ey skalt skade nogen Mand/
Oc ey aff hugge dennem Fod eller haand/
Jeg vil ey nu lenger bie/
Dine Tarme vil ieg aff dig riffue.
❧ Da robte den Duerig Kong Laurin/
Diderick ieg vil nu vere fangen din/
For din ære benaade mig/
Guld oc Sølff giffuer ieg dig/
Om du vilt giffue mig mit Liff/
Jeg er nu armere end en Viff.
❧ Diderick suarede aff megen harm/
Jeg vil mig ey offuer dig forbarm/
Fordi du est det icke verd/
Jeg skal det heffne met mit Suerd/
At

At du skalt aldrig mere/
Fange Kemper flere/
Der vaar en anden Kempe ibland/
Her Tilloff vand / saa hed hand/
Querigen robte hannem til/
Din hielp ieg gierne haffue vil/
Saa sagde den liden Laurin/
Jeg haffuer i Biergit Søsteren din/
Jeg taag hende vden sorrig/
Neden for din Faders Borrig/
Kant du nu vndsette mig/
Snarlig ieg vil sige dig/
Du skalt hende i frelse faa/
Oc haffue den Rijgdom der ieg aa.
❧ Der Herre Tilloff dette hørde/
Hør huad monne hand strax giøre/
Kiere Herre Diderick Herre min/
Giffuer mig den lille Laurin/
Jeg vil giffue eder rige Gaffue/
Huad som i selff vilde haffue.
❧ Kong Diderick suarde aff megen vrede/
Du mente at ieg skulle strax vere til rede/
At giffue dig nu den liden Mand/
Som mig haffuerført stor sorrig i haand/
Før skal ieg hugge hannem saa smaa/

At it stycke skal icke det andit naa.
☙ Her Tilloff bleff vred oc begynte at riste/
Oc reddis hand skulde sin Søster miste/
Herr/ ieg vil det eder icke fordrage/
Den liden Duerig vil ieg nu haffue/
Eller ieg vil vage for hannem mit Lijff/
Strax begynte de en kiff/
Oc hugge paa huer anden til lige/
Den ene vilde ey den anden vige.
☙ Hillebrand kom da met en ferd/
Oc stack imellem met sit gode Suerd/
I maa eder skamme baade til lige/
At i ville saa huer andre suige/
Oc i acter endelig baade/
At giøre huer andre skade/
Ville i lyde mit raad paa ny/
Jeg vil det meget bedre fly/
I skulle baade venner være/
Laurin skal giffue sig fangen met ære/
Oc giffue eder Aarligen Aars skat/
Her Tilloffs Søster aff Biergit lat/
Oc Viderick skal løsis aff fengsel here/
Mig tyckis det meget bedre at vere/
End i hugge huer andre skadelige/
Oc ingen vilde den anden vige/

De

De vaare da saa til raade/
Kong Diderick oc Tilloff baade/
At de vilde lyde at Hillebrand/
Som er en Erlig oc forstandig Mand/
Baade i raad oc gierning saare snilde/
Thij wi hannem ey fortørne vilde.
⁜ Hand vaar en Mand baade viss oc klog/
Der til vaar hand fornumstig nock/
Haffde hand icke til Diderick kommen/
Hand haffde vel andet aff Duerigẽ fornom-
Der det vaar offuer staait met alle/ (men/
Laurin skulle Diderick sin Herre kalle/
Oc tiene hannem alle sine dage/
Oc giffue hannem der til rige Gaffue/.
Hand falt i knæ met tuct oc sinde/
Oc bød dennem alle i Biergit inde/
Hand loffuede dennem paa tro oc ære/
At det skulde dennem vden skade være/
De forlodde dennem der paa/
Oc fulde den Duerig i Biergit saa/
Da kom de ind i Biergit dære/
Hand hilsede dennem met megen ære/
Oc vndfick dennem Blidelig/
Hand haffde dog i hiertet suig/
Hand actede dennem ey meget gaat/

Endog hand haffde dennem vel vndfaat/
Hand satte dennem til Bordit alle/
Konning Diderick monne häd Herre kalle/
Hand stod for hannem oc tiente dære/
Oc skenckte dennem mad oc drick met ære/
Bordet vaar aff Christal stene/
Føderne vaare aff Fiels bene/
De sade der alle oc vndrede paa/
Den store Rijgdom som de der saa/
Alt det de haffde i Verden leet/
Da haffde de aldrig saadant seet/
De saa der mange vnderlige ting/
Vaare skickit paa veggene trint omkring/
Huad kand ieg mere sige der fra/
Alting som de der saa/
Varr giort aff Guld det rene/
Oc omkring sæt met dyrebar Stene.
☙ Den Jomfru rijg met Tuct oc sinde/
Hun vaar alt luct i Fadeborit inde/
Hendis Broder ieg sagde fra/
Duerigen bad hannem til hende gaa/
Oc snacke met hende dere/
Huad dennem kunde baade til glæde vere/
Den stund den Ridder der inde möne bliffue
Hør huad de i Stuen monne bedriffue/
Hand

Hand sette for dennem skøne Guld kar/
Fuld vnderlig drick der vdi vaar/
Der de Herrer haffde druckit alle/
Saa snarlig de da nederfalle/
Oc laa da alle som de vaare døde/
Hand actede at giøre dennem mere møde/
Hand lucte den dør met snilde sinde/
Som Jomfruen met sin Broder vaar inde/
Oc sette derfor en stael Stang /
Som vaar baade stor oc lang /
Saa giorde hand vden gammen/
Bant tho oc tho tilsammen/
Met stercke Jernlencker oc baande/
Hand actede at giøre dennem mere vaande/
Oc sagde saa/ ved selffuer sig/
J skulle ret aldrig skade mig/
Oc mine Roser neder at bryde/
J skulle nu faa nogit andit at vide/
Før end wi skulle skillis at/
J skulle faa it fly fændens bad/
Siden taag hand sin forgylte Lud/
Oc gick saa strax at Biergit vd/
Hand bleste saa høyt offuer alle sin Land /
Snarligen komme de hannem til haand/
Hertuger/ Greffuer/ Ridder oc Suenne/

Alle de som hannem monne tiene/
De komme til den Herre brat/
Oc spurde hannem snarlig at/
Huad hannem vaar kommen til meen/
Hand suarede dennem oc vaar ey seen/
I vide / min Rosengaard ieg haffde/
Jeg altid stor vind paa lagde/
Hannem at pryde met megen ære/
Jeg actede hannem met fred at være/
Før end de Berner monne ham berende/
Baade Roser oc Lillier de mig skende/
Oc haffue mig saadan vedermod giort/
Som i nu haffue hørt oc spurt/
De monne ocsaa met mig ficte/
Da bleffue wi ocsaa forligte/
At de fulde mig i Biergit inde/
Oc actede dennem store gaffuer at finde/
Jeg troer de finge alt anden lycke
Jeg gaff dennem alle duale dricke/
Saa at de monne neder falde/
Oc ligge som de vaare døde alle/
Huad raad ville i mig giffue/
Aldrig vil ieg ladet der ved bliffue.
❧ De suarede deris Herre snarlig hære/
De vilde hannem fylge met heder oc ære/

Baade

Baade met hannem at gaa at staa/
I huad hand vilde slaa oppaa.
❧ Hand sagde/i skulle her alle hoss mig bie/
Jeg vil dem giøre baade angist oc quide/
Oc acter ieg dennem at pine saa saare/
Som i skulle see her obenbare/
At ieg skal pine dennem til døde/
For de brøde mine Rosen røde/
Jeg skal giøre dennem saa stor en vande/
At det skal spørris offuer alle Lande.
❧ De Duerige suarede alle der til/
I maa det giøre met fuld gaat skel/
For den wret de haffuer eder giort/
Som wi alle haffue spurt/
Den stund hand denne ta le rørde/
Huad monne de da i Biergit giøre/
Den Jomfru kunde det vel forstande/
Huad den Duerig taag sig til haande.
❧ Hør i det min Broder kære/
I skulle ey lenger side hære/
Fuld raskelig skulle i opstaa/
Oc ind til eders Stalbrødre gaa/
Jeg siger eder sandeligen paa min Tro/
Kand hand nogelunde skicke nu/
Hand skal dennem komme i stor nød/

 De

Oc pine dennem til deris død.

* Hannem begyndis at giøris bang/
Oc neder brød den stael Stang/
Som saad for den Kammers dør/
Hand kunde ey komme i Stuen før/
Der hand da kom i Stuen inde/
Da maatte hand see i samme sinde/
Huor de laa der bunden tilsammen/
Det gick dennem saa alt vden gammen/
Hand fryctede sig saare/at de vaare døde/
Hand fick i hiertet megen møde/
Oc talede til sin Søster dere/
Monne her ingen raad til vere/
Det giør mig i mit hierte stor vee/
Som du kant baade høre oc see/
Hun gaff hannem en Guldring/
Oc sagde/naar i vende den steen omkring/
Da maa i grandgiffueligen kiende/
Huilckelunde der er skickit inde/
Den Jomfru hun oc fuld vel viste/
Snarligen hun det giorde met liste/
At de bleffue alle vederquegit igen/
Aff den falske suig oc meen/
Der Duerigen dennem giorde/
Som i tilforne hørde oc spurde/

Huad

Huad den Ridder taag til haand/
Strax sønder brød der Jern baand/
Som Duerigen haffde dennem i lagde/
Hand talede til dennem oc sagde/
Alt den skade i kunde hannem giøre/
Det skal den Duerig baade see oc høre/
Hannem at giøre alt det onde/
Som wi kunde/ i disse Lande noglelunde/
Snarligen de vaare til raade saa/
De beste Clenodi som de kunde faa/
Som de der paa kunde finde/
Dennem ville de tage i samme sinde/
Oc der til Guld oc dyrebar Steen/
De vilde ret intet lade igen/
Siden brød de at Biergit vd/ (lud.
Som Duerigen stod faare/ met sin forgylte
❧ Der de Duerige dette saa/
De kunde ret intet til raade faa/
De haffde end fuld megit vere/
At staa imod de Kemper dere/
De sloge alle de Duerige ihiel /
Huilckit de maatte vel giøre met skel.
❧ Kong Laurin den liden Mand/
Kong Diderick greb hannem met sin haand/
Oc slo hannem hasteligen imod en steen/

At sønder gick baade Arme oc Been/
Du skalt nu aldrig met det snilde/
Her effter Kemper flere spilde.
☧ Saa redde de til Bierget igen/
Oc haffde Guld oc dyrebar Steen/
Den venniste Clenodi der mand kunde spø-
De haffde all nock met sig at føre/ (re/
Huad de siden slo oppaa/
Det kand ieg intet scriffue fraa/
Paa denne tid vil ieg ladit saa bestaa/
Oc her met min tale ende/
Gud oss sin Naade sende/
At wi monne her leffue saa/
Wi maatte Guds Naade faa/
Met huer anden alle sammen/
Der til sige wi alle/Amen.

Ende paa Kong Laurins Historie.

En Tale.

Huo som selff ophøyer sig/
Snarlig bliffuer hand ned stødt visselig/
Som du maat læse vdi det Euangelion/
Som Lucæ vdi det ottende tales om/
Saa gick det denne Kong Laurin/ (fin/
Som haffde lenge leffuit vel fauffuer oc
Oc bleff bedragit vdi sin styrcke/
Der for acter paa Gud oc hannem altid
Du veedst icke huor dig kand gaa/ (dyrcke/
I Morn bær mand dig til Jorden saa/
Det vere sig fattig eller rig/
Vden tuil døden vil icke glemme dig/
Der faar tenck betiligen der til/
Om du met Gud leffue vil/
Oc skicke dit leffnit her saa/
At du maat Guds Naade faa.

Prentet i Lybeck / aff
Asswerus Krøger.
1588.

